

НУФУ

**ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА
З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ**

ЩОДЕННИК

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА З
ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ**

Щоденник

Харків
НФаУ
2022

УДК 615.12:339.162

*Рекомендовано ЦМК Національного фармацевтичного університету
№ 2 від 13.09.2022 р.*

Рецензенти: *М. М. Слободянюк*, доктор фарм. наук, професор кафедри фармацевтичного менеджменту та маркетингу НФаУ; *Л. І. Фурса*, канд. фармацевтичних наук, зав. аптеки ТОВ «Магнолія» м. Харкова

Виробнича практика з організації та економіки фармації : щоденник / А.С. Немченко, В.М. Назаркіна, Г.Л. Панфілова, В.М. Чернуха, М.В. Подколзіна, М.В. Подгайна, О.В. Винник, Н.В. Тетерич, Юрченко Г.М., Демченко Н.В., Попова І.А., Лебедин А.М., Куриленко Ю.Є., Міщенко В.І., за ред. проф. А. С. Немченко. – Х. : НФаУ, 2022. – 29 с.

Щоденник містить графік проходження виробничої практики і розподіл робочого часу здобувачів вищої освіти. Згідно змістових модулів і тем, які були опановані студентами на практичних заняттях з дисципліни, необхідно відповісти на запитання та оформити звітні документи. Матеріал подано відповідно до робочої програми з виробничої практики з організації та економіки фармації для здобувачів вищої освіти фармацевтичних факультетів.

Призначені для здобувачів вищої освіти спеціальності «Фармація» вищих фармацевтичних та медичних вузів, які проходять виробничу практику в аптеці, а також для керівників практики.

УДК 615.12:339.162

© А.С. Немченко, В.М. Назаркіна,
Г.Л. Панфілова, В.М. Чернуха,
М.В. Подколзіна, М.В. Подгайна,
О.В. Винник, Н.В. Тетерич,
Г.М. Юрченко, Демченко Н.В.,
І.А. Попова, А.М. Лебедин,
Ю.Є. Куриленко, В.І. Міщенко
© НФаУ, 2022

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ

ЩОДЕННИК

студента(ки) ___ курсу, ___ групи, спеціальності

(ПІБ студента (ки))

База практики _____
(назва аптеки)
Адреса, телефон _____

Керівник від кафедри ОЕФ НФаУ _____
(посада ПІБ)

Керівник від бази практики _____
(посада, ПІБ)

Термін проходження практики _____

ГРАФІК
проходження виробничої практики і
розподіл робочого часу здобувачів вищої освіти

Назва змістових модулів і тем	Обсяг у годинах	
	денна форма	заочна форма
Тема 1. Організація діяльності аптек як закладів охорони здоров'я відповідно до вимог Належної аптечної практики (GPP).	10	10
Тема 2. Організація безрецептурного відпуску ліків.	10	10
Тема 3. Організація рецептурного відпуску ліків. Облік рецептури	20	20
Тема 4. Організація роботи аптеки з товарними запасами	10	10
Тема 5. Основні принципи й методи формування системи цін на лікарські засоби	10	10
Тема 6. Організація обліку та звітності в аптеці	10	10
Тема 7. Автоматизація роботи аптеки (комп'ютерне забезпечення).	10	10
Тема 8. Облік надходження товарно-матеріальних цінностей.	10	10
Тема 9. Облік витрат товарно-матеріальних цінностей	10	10
Тема 10. Облік руху грошових коштів	10	10
Тема 11. Організація обліку праці і заробітної плати	10	10
Тема 12. Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей	10	10
Тема 13. Основи бухгалтерського обліку	15	15
Тема 14. Звітність аптечного закладу	15	15
Тема 15. Економіка аптечних закладів	20	20
Усього часів	180	180

NB !!! Заповнений щоденник-звіт повинен бути підписаний керівником аптеки!

**Тема 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕК ЯК ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ НАЛЕЖНОЇ АПТЕЧНОЇ
ПРАКТИКИ (GPP)**

**1. Основні нормативно-правові акти, що регламентують
фармацевтичну діяльність в Україні (стисла характеристика)**

2. Характеристика бази практики

➤ **організаційно-правова форма аптечного закладу:**

➤ **організаційна структура (відділи аптеки):** _____

➤ **оснащення і обладнання приміщень:**

➤ **чисельність персоналу аптеки із зазначенням посад**

- основні цілі і завдання діяльності аптеки (на основі статуту аптечного закладу):

3. Особливості ліцензування фармацевтичної діяльності

- вказати вид діяльності _____
- номер _____
- термін дії _____
- назва органу, який видав ліцензію _____

4. Організація матеріальної відповідальності

5. Організація постачання аптечних закладів ЛЗ та іншими товарами аптечного асортименту

- Основні постачальники:

- Асортимент товарів

Тема 2. ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗРЕЦЕПТУРНОГО ВІДПУСКУ ЛІКІВ

1. Нормативно-правові акти, що регулюють безрецептурний відпуск ЛЗ

2. Основні принципи організації фармацевтичної опіки в аптеці

3. Оснащення та обладнання відділу та робочих місць

4. Оформлення вітрин торгової зали, оформлення та розміщення інформаційних та рекламних матеріалів, цінників

5. Розміщення й зберігання товарів

6. Документація з руху товарно-матеріальних цінностей у відділі

7. Проаналізувати кількість звернень населення (протягом дня) і

визначити попит і пропозицію на 5 препаратів (на вибір). Дані подати у табл. :

Торгова назва ЛЗ	Фармакологічна група	Кількість звернень	Кількість відмов	Кількість замін

Тема 3. ОРГАНІЗАЦІЯ РЕЦЕПТУРНОГО ВІДПУСКУ ЛІКІВ. ОБЛІК РЕЦЕПТУРИ

1. Штат рецептурно-виробничого відділу:

2. Нормативно-правові акти, що регламентують правила прийому рецептів та відпуску ЛЗ:

3. Порядок прийому рецептів в аптеці

4. Аналіз рецептури:

- кількість екстемпоральних лікарських засобів (індивідуального виготовлення) за зміну (день) - _____ шт. за місяць _____ шт.
- кількість ЛЗ, відпущених безоплатно або на пільгових умовах за рецептами за зміну (день) _____
- документи з обліку рецептів:

5. Оформити у щоденнику не менше 5 екстемпоральних прописів (вказати обов'язкові реквізити, протаксувати, зазначити документи обліку та види внутрішньоаптечного контролю якості).

Для записів

6. Урядова програми реімбурсації «Доступні ліки»

чи бере участь аптека у програмі «Доступні ліки»?

яке програмне забезпечення використовується для обробки електронних рецептів?

Які препарати підлягають відшкодуванню за урядовою програмою?

Вкажіть кількість відпущених ЛЗ за електронними рецептами за місяць, за зміну

7. Пільговий відпуск ЛЗ

категорії населення, які обслуговуються на безоплатних та пільгових умовах у даній аптеці

захворювання, за якими ЛЗ відпускаються безоплатно або на пільгових умовах

8. Предметно-кількісний облік (ПКО)

Чи має аптека ліцензію на діяльність, пов'язану з обігом наркотичних, психотропних речовин та прекурсорів? _____

Чи здійснює аптека відпуск препаратів за спецбланками форми №3

Вкажіть, які ЛЗ знаходяться на ПКО:

9. Дайте стислу характеристику двох рецептів, до складу яких входять ЛЗ, що підлягають ПКО

№ з/п	Склад рецептурного пропису	Форма бланка	Обов'язкові реквізити	Термін дії рецепту	Термін зберігання в аптеці
1.					
2.					

10. Облік рецептури

набути навичок роботи у рецептурно-виробничому відділі і як приклади навести такі документи (ВКЛЕЇТИ):

- Квитанція на замовлені ліки;
- Журнал обліку рецептури;
- Реєстрація роздрібних оборотів;
- Реєстрація рецептів на відпуск ліків на пільгових умовах;
- Зведений реєстр;
- Вибірковий лист;
- Журнал обліку наркотичних, психотропних лікарських засобів і прекурсорів, що підлягають ПКО в закладах охорони здоров'я.

Для записів

Для записів

Тема 4. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ АПТЕКИ З ТОВАРНМИ ЗАПАСАМИ

1. Постачальники товарів аптечного асортименту в аптеці (стисла характеристика)

Вказати найбільш важливих постачальників, дані узагальнити у табл.

Назва постачальника	Кількість асортиментних позицій	Терміни поставки до аптеки (дні)	Переваги	Недоліки

2. Алгоритм роботи аптеки з постачальником (оформлення заявки на ЛЗ та інші товари, спосіб доставки товару та ін.)

3. Алгоритм прийому товару, що надходить в аптеку за кількістю та якістю та проведення вхідного контролю якості ЛЗ

4. Нормативно-правові акти, що регламентують порядок проведення контролю якості ЛЗ:

5. Розміщення та обладнання приміщень (зон) для зберігання товарів в аптеці

6. Особливості зберігання різних груп товарів аптечного асортименту

7. Порядок реєстрації температури і вологості повітря в місцях зберігання товарів

8. Набути навичок роботи з товарними запасами і як приклади навести такі документи:

- договір на поставку товарів з копіями ліцензій оптового постачальника;
- реєстр лікарських засобів, які надійшли до суб'єкта господарської діяльності;
- копії Розпоряджень Держлікслужби щодо заборони або тимчасової заборони обігу ЛЗ.

Для записів

Тема 5. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ Й МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЦІН НА ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ

1. Нормативно-правові акти, які регулюють ціноутворення на ЛЗ

2. Порядок формування цін на ЛЗ

які входять до Національного переліку основних лікарських засобів

Які підлягають відшкодуванню за урядовою програмою «Доступні ліки»

3. Формування роздрібною ціни на ЛЗ (5 прикладів) – результати подати у таблиці:

№ з/п	Назва лікарського засобу, форма випуску	Закупівельна ціна	Розмір роздрібною націнки, %		Роздрібна ціна	
			для населення	для ЛПЗ	для населення	для ЛПЗ
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						

Тема 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ В АПТЕЦІ

1. Програмне забезпечення в аптеці, призначене для ведення в аптеці обліку ТМЦ та бухгалтерського обліку _____

2. Порядок поставки товарів та їх документальне оформлення (вказати супровідні документи)

3. Порядок організації обліку роздрібного та оптового товарообороту (реалізація товарів населенню, закладам охорони здоров'я та іншим організаціям)

4. Порядок обліку пільгового та безкоштовного відпуску ЛЗ в аптеці

5. Навести приклад оформлення документального оформлення витрат ТМЦ на господарські потреби, надання першої медичної допомоги; у зв'язку із закінчення термінів придатності ЛЗ, бою, псування, а також списання ЛЗ, вилучених на аналіз у лабораторію.

Зразки документів

6. Порядок здійснення готівкових розрахункових операцій із споживачами

Вкажіть вид РРО та програмне забезпечення, що використовується в аптеці для розрахунків зі споживачами

Вимоги до РРО та оформлення розрахунків зі споживачами

Проведення відпуску товарів аптечного асортименту за умов відсутності електроенергії або виходу з ладу РРО

7. Оформлення звітності з РРО

Навести приклади чеків, розрахункових квитанцій, книги обліку розрахункових операцій (КОРО)

8. Документальне відображення прибуткових та видаткових касових операцій

навести приклад оформлення прибуткових та видаткових касових ордерів, касової книги

8. Порядок здачі виручки в банк (інкасації)

9. Порядок інвентаризації каси (основні етапи)

10. Порядок обліку використання робочого часу та нарахування заробітної плати

(навести приклад оформлення табеля)

11. Порядок нарахування заробітної плати працівникам аптеки відповідно до тарифної сітки

12. Розрахунок суми відпускних

13. Розрахунок допомоги з тимчасової непрацездатності

14. Розрахунок допомоги по вагітності й пологах

15. Вкажіть документи з обліку праці та заробітної плати:

16. Порядок розрахунку та розмір відрахувань із заробітної плати

17. Порядок і строки проведення інвентаризації, документальне оформлення результатів

18. Причини недостач або надлишків ТМЦ

19. Організація бухгалтерського обліку в аптеці

20. Зміст і структура бухгалтерського балансу

21.Звітність аптечного закладу. Форми звітності, структура та терміни подання

22.Програмне забезпечення, яке використовується для автоматизації обліку та звітності в аптеці (надходження і витрата ТМЦ, облік руху грошових коштів, формування замовлень, проведення вхідного контролю якості та ін.)

Тема 7. ЕКОНОМІКА АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

1. Товарний запас

Розрахувати оптимальний обсяг запасу товарів в сумі і днях на базі даних звітності

вказіть фактори, що впливають на розмір товарних запасів:

2. Торгові накладення

Розрахувати суму та середній рівень реалізованих торгових накладень на підставі даних товарного звіту аптеки

3. Витрати аптеки

Провести аналіз витрат аптеки за звітний період по окремих статтях

4. Здійснити аналіз та планування основних показників господарсько-фінансової діяльності аптеки. Розрахувати суму прибутку і рентабельність. Результати аналізу представити у вигляді таблиці.

Побудуйте графік динаміки товарообігу. Зробіть висновки за результатами аналізу

Показники	Одиниці виміру	Рік або квартал		
		I	II	III
Товарообіг (Т/о)	тис. грн.			
Торгові накладення (Σ ТН)	тис. грн.			
Рівень торгових накладень	%			
Витрати (Σ витрат)	тис. грн.			
Рівень витрат (В)	%			
Прибуток (П)	тис. грн.			
Рентабельність (Р)	%			

Висновки:

5. Система оподаткування аптеки

Система оподаткування

види податків та їх характеристика

вказати основні документи податкової звітності

Відмітка про проходження практики:

_____ (оцінка)
« _____ » _____ р. _____ (підпис)
(дата)

Щоденник з виробничої практики з організації та економіки фармації складений відповідно до програми навчальної дисципліни «Організація і економіка фармації» і містить практичні завдання, форми документів і бланки для заповнення

Навчальне видання

**Немченко Алла Семенівна, Назаркіна Вікторія Миколаївна,
Панфілова Ганна Леонідівна, Чернуха Віталій Миколайович,
Подколзіна Марія Василівна, Подгайна Маріна Валеріївна,
Юрченко Геннадій Миколайович, Попова Ірина Анатоліївна,
Демченко Наталія Володимирівна, Винник Олена Володимирівна,
Тетерич Наталія Володимирівна, Куриленко Юлія Євгеніївна,
Міщенко Вікторія Іванівна**

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ

ЩОДЕННИК

Українською мовою

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 9,5. Тираж 100 пр.

Національний фармацевтичний університет
вул. Пушкінська, 53, м. Харків, 61002
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серії ДК № 3420 від 11.03.2009.